

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu ese de d'oue ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditiua foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate c'atra expeditiua. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

N^{ru} 101. ANULU XX.

Sabiu, in 1729 Decembre 1872.

tru celealte parti ale Transilvaniei's pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“

Cu inceputulu anului 1873, se deschide prin acest'a prenumeratiune noua la acesta foia.

„Telegrafulu Romanu“, va est' ca si pana acum de d'oue ori pe septamana Joi'a si Duminec'a. — Pretiulu abonamentulu pre anulu intregu e :

Pentru Sabiu 7 fl. pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austro-unguresca pre anu 8 fl. pe 1/2 anu 4 fl. pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a si strainatate, pe anu 12 fl., pe anu 6 fl., pe 1/4 anu 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardia cu tramitarea prenumeratiuniloru.

Adresele ne rugamu a se scrie curatu, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandamu op. publ. avisurile postali, (Posta-Utalyany. — Post-Anweisung.) ca impreunate cu spese mai putiene si ca mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“
in Sabiu.

Sabiu 16 Decembre.

Prefacerea seu transformatiunea ministeriulu ungurescu de mai multe septamani promitea, dupa tempestatile cele din anii trecuti si dupa cea Cernatoniana din sesiunea presenta, o pace si o linisoe fructificatorie. Cu esirea lui Lonyay din ministeriu, diceau multi, ca au esitu din sinulu regimulu elementulu celu atragatoriu de esplosiuni parlamentarie si acum are sa vina sesiunea unui siru de desbateri normale si abstracte si votari de proiecte. Ce e mai multu, stanga centrale se pare ca se afla intr'o dispusietate binevoitoria c'atra ministeriulu lui Slavy.

Astadi avemu in sa ocaziune de a dice, ca cine si-a facutu atunci sperantie prea meri a vediatu lucrurile prin prisme optimistice. In spatiulu celu scurtu alu sesiunei dietali dela tempulu prefacerei ministeriulu incoc'e, e dreptu nu a fostu lupte s'gomotose. Cari au fostu, au venitu ca din intemplant; dara cu tote aceste ce-va a trebuitu sa atraga atentiunea observatoriulu catu de putienu atentu si deprinsu si adeca, ca ministeriulu departe de a ave binevoitori in sinulu stangei nu este de totu siguru nici in drept'e, in partid'a sea propria. Impregiurarea acest'a inse e de temutu ca nu va purta in sine productivitatea cea dorita, celu putienu calitativu nu.

Achille (Lonyay) nu s'a retrasu cu totulu in cortulu seu pentru ca sa lase pre Achai singuri in giurulu Trojei, ci a remasu in castre, adeca in clubulu deakistiloru si pare ca pregatesce insusi prin ai sei greutati ministeriulu si — partidei sele. Acest'a, cu onele esceptiuni, se urmeza incetu si pre nesimtite, pre candu „binevoitori“ din stanga au deschis in organele loru de publicitate unu focu aprigu asup'a regimulu si partidei deakiste, ca in dilele cele bune de ore-candu.

Opusietunea a mai bombardatu pre partid'a deakista si de alte dati, si asi nu aru fi ce-va nou, ce-va demnu de mirare, deca si astadi o bom-

bardeza. Inse fiindu semnele ce se vedu in partid'a guvernulu neinsietatore, atunci situatiunea de astadi nu mai este cea de odinora.

Deca este adeveratu ca Lonyay, pre langa tota caderea sea, ca omu bogatu ce este, si are partid'a sea propria in sinulu partidei deakiste, atunci potu veni momente candu partid'a regimulu sa fia combatuta in parlamentu si press'a de opusietione si acest'a sa fia spriginita in combaterea ei, directu seu indirectu, de partid'a celui ce nu pote resimti asi de usioru caderea sea. Si o astfelu de stare de lucruri aru trage dupa sine unu procesu de transformari a caroru finituri potu sa fia necalculabile.

Stanc'a cea periculosa, votarea bugetulu pre 1873, astapta in siedintiele cele mai de aprupe si pre regimu si pre partid'a acestuia. Este dreptu ca si regimulu si partid'a nu voru sta cu manile in sinu, dara de alta parte si contrarii cauta de pre acum sa-i descopere tote slabiciunile spre a le folosi pentru scopurile loru.

Mai remarcabilu in situatiunea acest'a este, ca press'a nemtiesca pare ca se bucura de impregiurările aceste si cu tote ca o parte din trens'a inca totu are tactulu de mai gasesce unele espressioni de o o m p a t i m i r e fatia cu regimulu ungurescu, nu-si pote ascunde unu feliu de placere ca lucrurile au ajunsu in Ungari'a in stadiulu acest'a.

Ca sa vedemu ce lacrimi versa pres'a de preste Lait'a pentru Ungari'a sa citamu numai unu pasagiu din o foia mai moderata.

„Situatiunea financiale — se dice in foia nemtiesca — este scintu ca nu e tocmai imbucuratoria, cu deosebire nu, deca vomu pune colonele de cifre din bugetulu Ungariei langa cele din bugetulu cislitanu. La noi dincoci (in Cislaitani'a) crescerea bunei stari si de aceea crescerea continua a rezultatelor celoru bune din contributiuni; dincolo de Lait'a (in Ungari'a): restantie de contributiune si crescerea de deficite intr'unu modu ingrozitoriu. Acestu „punctu negru“ este posu in cea mai nefavorabile perspectiva de c'atra organele opusietionei din capitalea Ungariei si combina cu elu astufelii de consideratiuni, cari numai pline de sperantia pentru viitoriu nu se pot dice ca suntu. Ba dopa depingerile aceste Ungari'a merge spre o bancrota neevitabile deca nu se va lua de tempuriu carm'a guvernulu din man'a partidei deakiste si deca aceea nu se va pune in mani mai apte de guvernare.“

Ins'a-si foia din cestiune cu tote aceste nu afla pre partid'a stangei ca aru fi apta de guvernare si este mai multu pentru ministeriulu de fatia decatu pentru unulu din opusietione.

Este intrebarea inse, ca mane poimane, deca aru veni press'a nemtiesca sa afirme deadeptulu si definitivu, ca nici partid'a deakista nu este apta de a guverná si pre cea stanga nu o recunosece capace de guvernú din capulu loculu, pre cine va afla acea pressa buna de a guverná . . . ?

Pentruca sa avemu in evidintia mai buna intemplanturile sa adaugemu aici si scirea, ca croatii in dilele din urma au inceputu a fi mai moderati in pretensiunile loru. Ei nu mai pretindu ca denumirea Banulu sa se faca fara de contrasemnatur'a ministrulu presiedinte ungurescu. De concessiunea acest'a din parte-le se lega sperantia, ca si in alte privintie si cu deosebire in cele ce privescu finantiele voru fi mai aplecati spre impacare. Mai departe cetimu ca intre serbii din Ungari'a are sa se intemeize o partida „independenta liberala conservativa“ sub conducerea generalulu S t r a t i m i r o v i c i, carea si fundeza o foia noua „Srbska politica.“

Puse aceste din urma done fapte, deca ele suntu adeverate, in fatia cu cele de mai susu, ni s'aru paré ca in fine totu va sosi or'a candu o intielegere mai buna decatu cea pana aci intre nationalitatile de pre teritoriulu coronei unguresci este in ajunu.

Deca nu ne-amu insielá in presupunerea acest'a atunci temerile ce se pot deduce din presupunerile de mai susu aru disparé, si cu deosebire amenintiarea din afara aru lipsi cu totulu, pentru-ca ea nu aru gasi nici o usia binevenita, prin carea intrandu sa vina si sa influentiédie asi de tare incatu intr'o di sa ne tredimu in o situatiune de lucruri cu totutu neasceptata.

Pana un'a alta inse pre noi nu ne dispenséza nimie'a de a urmari cu mare atentiune evenimentele, pentruca de o parte sa nu ne suprinda nimica; dara de alta parte sa nu mai vina cineva dintre ai nostri, adeca dintre romani, in pusietunea de a alerga dopa fantome, cari sa dispara tocmai in momentulu candu au cugetatu, ca au pusu man'a pre ele.

Publicamu aici votulu separatu alu deputatoriloru romani, ascernutu in siedintia de sera din 20 I. c. n. a universitatei fundulu regescu :

Inclita universitate nationale!

Conformu dechiaratiunei nostre data cu ocaziunea anuciarei proiectulu de representatiune relativu la regularea municipale a fundulu regescu radicata la conclusu in siedintia din 16 Decembre 1872 ne luamu libertate a ne dá urmatoriulu

Votus separatu.

De-si poterea legislativa s'a pronunciatu la esecutarea silnica a centralisatiunei statulu in anii din urma, in § 10 a art. de l. 43 ex 1868 si in § 88, a art. de l. 42 ex 1870, intr'acolo ca organizarea fundulu regescu o va regula o lege deosebita, totu-si n'a potutu purcede din altu punctu de vedere decatu din considerarea ca pre fundulu regescu au esistatu si esista relationi in fapta diferite de cele ale celoru-lalte parti a Transilvaniei.

Acest'a parere si pote avea motivulu in acea ca in acele parti se vede mai multu seu mai pucinu trecutul unei stari feudale din evolu mediu, pre candu cu tote aceste pre intregu fundulu regescu elementulu cetatienimei ni se arata in prevalentia.

Inse tocmai acest'a presupunere aduce cu sine indreptatirea la o administratiune propria autonoma a comunelor si municipiiloru de pre fundulu regescu. Aceste nu numai ca suntu pre de o parte remediulu, care lega pre fia-care cetatienu de statu ca de unu „intregu“, ci legislatiunea libera devine pre de alta parte fapta numai prin administratiunea propria autonoma a acestoru corpuri, in ceea ce jace si deslegarea cestiunei intregi a libertatiei populare:

In locu d'a tienea comptu de acesta cerintia justa, purcede proiectulu de representatiune radicata la conclusu, din contra din altu punctu de manecare si desbraca municipiele senguraticu de administratiunea propria, dechiarandu totalitatea municipiiloru (universitas,) de „unitate municipale“ (I) va sa dice municipiu, si „investindu-o cu acea suma de drepturi municipale pre cari le-a concesu in generalu legea municipiiloru“ (II).

Acest'a purcedere contra-dice nu numai positiunei naturale a fundulu regescu, care nici geografice nu formeza o unitate, ci a carni parti jacu imprasciate intre confinieles transilvane da Nord-Ostu si Sud-Vestu, si prin armare potu cu atat'a mai pucinu forma o unitate de dreptu; ci dis'a purcedere contra-dice si ratiunei si spiritulu secolulu nostru, catu si sistemulu intregu de statu, care a recunoscutu administratiunea propria autonoma a municipiiloru si comunelor senguraticu.

Intregulu organismu de administratiune a fundulu regescu ce s'aru produce prin acestu proiectu de representatiune, aru fi pre de plinu sorpatu (smintitu); va sa dica : a cedá administratiunea propria a comunelor cercuriloru, cea a cercuriloru a o cedá orasielor si cea a orasielor universitatiei municipale.

Prin acésta centralisatiune nenaturală pe de o parte, iétra pe de alt'a prin surparea întregului organismu de administratiune, ceea ce numai cu forti'a s'aru poté eșcutá, se derapena nu numai cele două forme cardinale ale administratiunii proprie autonome: se derapana comunei și municipiului și pozițiunea lor autonomă, și nu numai că nu se baga în sēma cetății nesasi, cari locuescu pe fundulu r., pe lângă tōta dispusētiunea § 10 a legii de Uniune, care a prefipu îndreptățierea egală a tuturor naționalităților, ci se puu în privința dreptului de administratiune afara de totu dreptulu 200,000 români și peste 25,000 unguri cari locuescu în fundulu r. unu terenu de aprōpe 200 mile cuate și peste 200 comune, facia cu natiunea sasēsa care numera circ'a 160,000 suflete.

Proiectulu de reprezentatiune de facia nu însēma asiá dara altu-cova pentru acésta parte preponderante a populațiunii fundului regescu, decâtu nēndreptățierea socială și pentru fundulu r. reacțiunea politică.

Sistemulu administratiunii autonome recere independenți'a organelor de administratiune, independenți'a organelor de administratiune, independenți'a comunei și independenți'a cercurilor pentru tōte agendele locale de administratiune, întocmai asiá, că și independenți'a statului, pentru administratiunea centrală.

Unu organu liberu de admidistratiune între administratiunea centrală a statului și a cercului ar avea numai acolo intielesu și locu, unde e necesaria în urm'a relațiunii proprii provinciale unu organu admnistrativu de provincia.

Necesitatea acésta conține în sine totu odată în marginile administratiunii provinciale și o restringe la agendele de administratiune ce jacu între administratiunea centrală a statului și afara de autonomi'a administratiunii proprii a cercurilor (municipielor) singurate.

Acésta sferă de administratiune provinciale a fundului regescu pare a conține și determinatiunea §-lui 10 din legea de uniune, în cuvintele „ca trebuie sa se ia în consideratiune drepturile fundului r. basate pe legi și conventiuni, câtu și aceeași mesura îndreptățierea egală a tuturor cetățienilor ce locuescu pe fundulu regescu.“

La casu înse ca legile statului în generalu n'au cesu fundului regescu administratiune provinciale afara de sfer'a naturală de administratiune proprii a acercurilor municipale și afara de administratiu-

nei centrale a statului, — o parere, care nici decum nu se unesc cu suscitáta determinatiune a § 10. din legea de uniune — prin aceea totuși s'aru recede numai dela universitate cá organu de administratiune provinciale, nu înse dela pozițiunea autonomă a cercurilor singurate municipale, și universitatea aru potea cu atât'a mai puțin cantá esistenți'a sa în arogarea nenaturală a drepturilor municipale de administratiune a cercurilor singurate, decât cum-va nu se face încercarea a restorná întregulu sistem de administratiune proprie, căci elementulu socialu și iá sborulu seu corespondentiu numai prin lipsarea drépta a punctului seu de gravitatiune fára cá sa conturbe pe cele-lalte, care iétra-si se atragu de principiulu originalu alu dreptății.

În acésta credem noi a aflá viitoriulu întregu și ideile principale a unei organizațiuni de administratiune proprie corespondentiu tempului nostru și nu în proiectulu presinte de reprezentatiune, care ni se pare a fi numai o formă proprie pentru giuristările materiale ale evolui mediu.

Sabiu în 19 Decem. 1872.

Dr. Pecurariu, deputatu alu cercului Sebesiu.

I. Bolog'a, dep. alu orașului Sebesiu.

E. Macelariu, dep. alu opidului Mercurea.

I. Hani'a, dep. alu scaunului Mercurea.

Cl. Vladu, dep. alu scaunului Orasthia.

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a dela 16 Decemvre a casei deputatoru o deschide vice-presedintele B. Perczel la 10 óre. — După resolvirea formalilor obișnute face A. Romănu două interpelațiuni. Cea dintâiu a fostu îndreptată către ministrulu de interne și întrebă Românii ca din ce causă nu tramite ministrulu mai mulți medici inteligenți în comunele marginene din Transilvani'a, unde grasséza cium'a (difteritis)? A doua interpelațiune e îndreptată către ministrulu de justiție în afacerea unui procesu la judecătoria din Sighisior'a între contii Iosifu și Franciscu Haller. — A. Lazăr interpeléza pe ministrulu de interne și finanțe, ca mai au conștința despre interpelațiunea lui făcută în 3 Aprile a. c. pentru schimbarea legii urbariale în Transilvani'a și ca lua-voru în afacerea acésta câtu de îndată măsurile necesare?

Interpelațiunile se tramite ministrilor respectivi. — A. Molnár presinta din partea comis-

siunei petitiunare rapórtelē despre petitiunile conținute în a 9-a seria. Se puu pe siedinti'a de Sâmbata la ordinea zilei. — Se votéza după aceea fára vre-o observatiune, bugetulu casei pe lun'a Decemvre cu 79,119 fl. — La ordinea zilei sta proiectulu de lege despre împrumutulu de 54 milioane. Cá referinte fungéza K. Szell, care în câte-va cuvinte spune ca contragerea împrumutului e o necesitate.

P. Moritz o spune francu ca elu tocmai atâtu de puțin poté aprobá economi'a financiară a cabinetului acéstuia, cá și a celui'a-laltu, de óre ce și acum suntu totu acei ministri la cârmă, cari mai înainte au administratu finanțele țerei. Vorbitoriulu încheia cu declarațiunea repetita ca proiectulu de lege nu-lu poté primí cá basă pentru desbaterea specială. — Ministrulu de finanțe Kerkapolyi nu țiene tempulu de potrivit pentru a presentá întreg'a stare financiară contr'a cărei'a s'a slobođitu ante-vorbitoriulu, și rōga asiá dara cas'a a primí proiectulu de lege, de óre-ce elu nu cere nimic'a supeluu, ci numai necesariulu pentru de a potea duce mai departe economi'a statului.

Ign. Helfi presinta în numele partiei dela 1848 unu proiectu de resoluțiune, cá sa nu se îndreptătesca ministeriulu, prin a căruia economi'a financiară țier'a totu mai tare se cufunda în datorie, la contragerea unui împrumut nou. K. Tisza ascerne proiectulu de resoluțiune cá cas'a sa încuviințeze împrumutulu, înse sa însărcineze pe comisiunea financiară a ascerne de-odata cu raportulu despre bugetu o critică strictă despre starea financiară. — A. Szentimrey vorbesce sub o mare neliniscă a casei pentru propunerea lui Tisza. B. A. Balácsy plēdeza pentru a lui Helfi, de óre-ce nu poté concede cá țier'a sa se cofunde totu mai multu în datorie, cu ce siedinti'a se încheia.

Siedinti'a din 17 Decembre a casei deputatoru o deschide iérasii vice-presedintele B. Perczel la 10 óre. — După resolvirea formalilor se încinge o controversă scurtă între N. Lankovics și presedintele despre telegrafulu casei; declarațiunea presidentului ca telegrafulu e sub tōta critic'a, îndestulesce pe interpelante și casa. După une-altele se trece apoi la ordinea zilei, la care sta desbaterea despre proiectulu de lege privitoriu la împrumutulu de 54 milioane. — Kol. Ghycz combatte vorbirea ministrului de finanțe de ieri, altcum elu votéza pentru propunerea lui Tisza. Fr. Pulszky vorbesce pentru proiectu; Madarasz și I. Kiss plēdeza cu argumín-

FOISIÓRA.

Laudele sântului Apostolu Andreiu și 30 Novembre 1872.

discursu rostitu de Gregoriu Pletosu cl. în an. II.

Motto: „Veniti, amu aflatu pre celu doritu“.

(Urmare și fine.)

Unde sunteți acum voi filosofi etnici, cá sa țieneti cuventu cu pescariulu celu necarturariu? — Vinó Platone minunatulē, pe care adoratorii tei, te-au radicațu pe o trépta cu invetiatoriulu adeverului, bunului, virtutei și moralității adeverate, de carea spiritulu teu speculativu abiá visá! Vinó și invétiá a te convinge și a convinge! Bate la usi'a animei tale și a conștinței, și invétiá a-ti cunósce și marturisi putienatatea!

Vinó și tu Aristotele cá sa inveti a cunósce caus'a și originea tuturor lucrurilor și sa maresci minunile celui necunoscutu de tine!

Unde sunteți voi farisei și carturari, cari stati cu liter'a mórtă a legii în mână, fára a face cele scrise în ea? Eata blastemulu peste capetele vóstre, ascultați: „Blastematu totu celu ce nu va remanea întru tōte, cele scrise în lege, cá sa le faca pe ele“; Gal. 3. 10.

Veniti acum și invetiati a intielege cele necuprinse de voi dela pescariulu, obiectulu disprețului vostru, care a calcatu lumea cu crucea pre grumazi! Alergati toti cei slabi cu spiritulu și invetiati statornicia! Auditi pre Apost. limbiloru la Corint. I. c. 7. 23.: „Fiesce-carele întru ce este chiamatu, fratiloru întru aceea sa remana înaintea lui Ddieu.

E datin'a on. pub. a tempului modernu, cá voidu a înalțiá pre cine-va sa i se deduca origi-

nea din neamu înaltu și genu stralocitu. — Eu înse nu potu sa facu nici un'a nici alt'a, căci dejá a-ti auditu cine este omulu meu; nu i voiú potea deduce originea din neamu înaltu, ci în elu dóra vomu aflá originea unor fapte mari, unu modelu demnu de imitatu.

— Stulu Apostolu Andreiu s'a nascutu în o cetate neînsemnată, Vitsaid'a, lângă marea Galilei, în otarele Zavelonului. Tatalu seu, evreu se numea Iona, de profesiune pescariu. A mai avutu unu frate, Simonu. Ereditatea și instrucțiunea i-a fostu profesiunea tatalui seu și o mreja. Sântulu erá în versta barbatésca pre atunci, cându Ioanu Botezatoriulu, esindu din pustia a începutu a invetiá. Fratele seu erá casatoritu iétra elu a remasu în fecioria.

Andreiu audiendu ca Ioanu invétiá, curendu s'a facutu discipulu alu aceluia, și a fostu singuru de fatia cându a strigatu: „Eata mielulu lui Ddieu, care sterge pccatulul lomei.“ Io. 1. 29.

Acestea cuvinte, audiendu-le, au avutu efectulu ca lasandu pre Ioanu s'a dusu la Iisusu și dice: Invetiatoriule, unde locuiesci! Vinó și vedi, a fostu respunsulu. Eata ca-lu vedemú întâiu chiamatu! După aceste, elu chiamá pre fratele seu dicendu: „Amu aflatu pre Mesia.“ Io. c. 1. 38. 41. A fostu asiá dara convinsu, căci dice: pre Mesia. Christosu vediendu pre fratele seu dice: Tu esti Simonu a lui Ion'a, tu te vei numi Chif'a adeca Petru, și acésta Verhovniculu apostoloru Petru fratele lui Andreiu, celui întâiu chiamatu. I. 1. 42.

Totu Andreiu a fostu, pre care l'a transmisu Ioanu sa întrebe pre Christosu: „Tu esti acelu pentru care au scrisu profeti.“ Și atunci și aretá Ddieirea.

Sântulu Andreiu a respunsu lui Christosu în pustia: „Nu avemú fára numai cincii páni și doi pesci.“ Despre elu spune stulu ev. Ioanu c. 6. ca

a avutu mai multă îndrăsnéla către Iisusu, și mai multă amóre către Invetiatoriulu seu. Ba chiaru alti apostoli i dau proti'a, după cum marturisesce St. I. ev. c. 12. ca a facutu Filipu cându unii din Elini au voitu sa védia pre Iisusu. Nedespartitu a fostu de Invetiatoriulu până la mórtēa acéstuia.

După mórtēa Invetiatoriului, amesuratu man-i datului, erau a se imprasciá spre propoveduire. Dec au aruncatu sorti asupr'a locurilor, cari li se voru veni. Stulu Andreiu iau caditu părțile numite de greci: barbare, anume: Bythini'a totu giurulu marei negre, Calcedonulu, Bizantiulu, Traci'a, Macedoni'a; apoi Ellad'a, Achaia precum și tōte popórele, câte se aflau pre lângă riulu Istru (Dunare) și ale Scytiei barbare. Și scimú ca multe popóre din părțile aceste ale Europei chiaru le place prin tradițiune a-si deduce Chrestinismulu dela stulu Andreiu, și-lu au în mare onóre. Asiá Rússi'a, unde în muntii Chieului sa fi implantatu o cruce spre întipuirea mantuirei lor și a întórcerei, ce erá sa urmese, și sa fi umblatu până la Novgorodo.

Mari și grele au trebuitu sa fia suferint ele stului în aceste caletorii; mari cându prevediendu-le Mantuitoriulu le dice: „Eata eu ve tramite pre voi cá pre nisce oi în midiloculu lupilor.“ Aru fi ce e dreptu la rendulu seu a espune câte va din întemplările lui, ci nu ne iétra nici tempulu nici localu, și asiá ne vomu multiamí a cunósce episcopie intameiate de elu.

Se tradéza ca elu a fostu celu întâiu episcopu alu Bizantiului. A sântitu întru episcopu pre Filologu în Synopi; totu aci se dice a se aflá și unu scaunu pre care sa fia sieditu elu; apoi pre Apellinu l'a sântitu episcopu la Heraclea Traciei; și pre urma a sântitu episcopu totu la Bizantiu pre unu Stachie, unulu din cei 70, care i-a urmatu lui; și a ajunsu până la Istru peste care nu se poté presupune ca nu a trecut. Deci din acéstu motivu precum și din tradițiunile ajunse până la noi suntemu

ele cunoscut ale stângerii extreme contra proiectului; cu ce desbaterea e încheiată. Urmăza cuventările finali și apoi se trece la votare. Proiectul de lege se primește cu 229 voturi contra 23. În desbaterea specială se acceptă proiectul de asemenea fără vre-o modificare; mâne urmăza a trei'a cetire. Încheierea ședinței la 2 ore.

Ședința din 18 Decembrie a casei deputatilor o deschide președintele Bittó la 10 ore. După rezolvirea formalilor obișnuite se facu mai multe interpelețiuni pentru noi de interesu secundar; se referăza din partea comisiunii verificătoare și apoi se trece la ordinea zilei la care sta a trei'a cetire a proiectului de lege despre imprumutul de 54 milioane. Proiectul se primește definitiv și tramite casei magnatilor.

Urmăza la pertractare: Proiectul de lege despre susținerea provizorie a normelor de dreptu privitorie la afacerile financiale și despre suspendarea tribunalului superior de financia. Ca referinte fungéza E. Hedy, care recomandă primirea proiectului de lege. — După o desbatere scurta se primește proiectul de lege suscitatu. — Urmăza proiectul de lege despre sistemisarea a 6 jude noue la tribunalulu de comerciu și politie din Bud'a-Pest'a. Ca referinte fungéza iera E. Hedy. Si acestu proiectu se primește nemoificatu. — Urmăza la desbatere proiectul de lege despre votarea a 39,829 recruti și 3983 rezervisti pentru anulu 1873. Ca referinte fungéza A. Pulszky, care recomandă casei primirea proiectului. — G. Várady dechiara, ca stâng'a va prezentă și de asta data amendamentul seu cu privintia la primirea expresiunii „armata unghurésca“ și deca expresiunea acést'a se va respinge, atunci stâng'a va votă contra proiectului. A. Csánády dice ca proiectul de fatia jertfesco tinerimea unghurésca intereselor streine și pentru aceste interese vorbitorulu nu voiesce a votă nici unu recrutu.

La desbatere mai iau parte K. Tisza, E. Hollán, I. Madarasz, și I. Kiss. Punendu-se la votu se primește proiectul; în desbaterea specială face G. Várady amendamentul, a se folosi în titlu cuvintelu „armata unghurésca“. La spriginirea amendamentului seu afirma între altele ca nu esista o armata „comune“ ci numai „c. r. austriaca“. La votare se respinge amendamentul; cele-lalte părți ale proiectului de lege se primește neschimbate și mâne va urmă a trei'a cetire. Proiectul de lege despre acoperirea stărei de pace a regimentelor ung. de cavaleria se primește fără desbatere generală cu câte-va modificazioni facute

în dreptu a susținé ca prim'a radia de lumin'a adevărului în tierile cuprinse ce-va mai târziu sub Dacia Traiana s'a straplantatu prin stulu Andreiu. A moritu în Paleapatr'a restignitu pre cruce cu capulu în josu, că și fratele seu, iera relicuiele lui la ordinulu lui Constante fiulu lui Constantin s'au straportatu la Constantinopole prin stulu Artomiu, și se afla în biseric'a sântiloru apostoli.

Eata pre scurtu schitiata viéti'a și faptele Apost. Andreiu, a cărui pomenire o serbéza lumea crestina în 30 Novembre. . . Si totusi amu revenitu și fără voia la aceea ce anunciasemu în fronte: și 30 Nov.; dieu fără voia căci mi-amu fostu propusu sa fiu departe de acolo, ci poterea atractiva a fostu cu multu mai mare, că sa nu me abatu a ve spune aceea ce sciti, ca a serbă diu'a aniversaria nu e ce-va nou, e pre câtu se pôte de vechia. O aflămu chiaru la pagâni, o aflămu pre tempulu Mantuitorului la Irodu cându tată pre Ioanu, care și contine în sine unu scopu salutaru și o potere forte expresiva de internulu omului.

III. Scimu cu totii on. pub. ca aurora se ivesce rosia și luptele grele sunt colorate cu sânge. Istoria ne spune ca grecii pâna atunci au fostu tari, pâna cându sciau pretiui religiunea loru nationale. Rom'a a fostu dômni'a lumii pâna cându pre lângă Marte sciau adoră, ba concurgeau la Quinquatriele și Minervalele loru. Dara și românii au luptatu cu armele în mâna tari de credintia loru în Ddieu, în nemurirea sufletului, în recompens'a și pedéps'a venitoria, în eternitate — contra unghuriloru, turciloru, tatariloru, poloniloru, totu deun'a cu triumfu pentru sacra religia, carea ascunde în sinulu seu patri'a și libertatea. Crucea mergea înainte; mam'a nascea fiii sei în ideile morali religiose crestine spre a-si face detoriile câtra Ddieu, câtra familia, natiune și patria.

Dara indiferentismulu 'și radica capulu și su-

de comitetulu centralu. Încheierea ședinței la 3/4 2 ore.

Ședința din 19 Decembrie, o deschide președintele Bittó la 10 ore. — După rezolvirea formalilor anuncia președintele ca a primitu dela ministru-presedintele împartesirea ca M. Sea a demunitu pre dlu Bel'a de Szendé de ministru pentru așerarea țierei. — Emericu Stănescu face o interpelețiune câtra ministru de lângă persón'a M. Sele, care se pôte vedea în plenum mai la vale.

I. Kiss face două interpelețiuni; cea dintâiu se referesce la corumperea, la care s'au demisu partia deakiana la alegerile dietali, a două câtra ministru de interne se referesce la institutulu de smintiti de pre câmpulu Leopoldinu.

Ministru de justitia Pauleer și ministru de comunicatiune L. Tisza a respundu după aceea la unele interpelețiuni de mai înainte. După unele se trece apoi la ordinea zilei la care sta a trei'a cetire a proiectelor desbatute ieri, cari se primește definitiv și tramite casei magnatilor. — Se mai asternu unele rapôrte ale comisiunii economice și apoi președintele Bittó încheia ședința, postindu deputatiloru serbatori fericite.

Interpelețiune

facuta de câtra deputatulu Mircea B. Stănescu în ședința din 18 Decembrie 1872 a dietei unghare.

Onorata Casa! Eu, atâtu în susținerea, câtu și în desfășurarea loru, nu potu sa spriginescu asediamentele privilegiiloru personale, și distincțiile decorative, fiindu ca ele, în urzirea loru urmări ale domniei tiranice, stau în contr'a-dicere cu principiile democratice curate.

Pâna atunci inca, pâna cându se susțin, ele trebuiescu sa se marginésca la considerarea drépt'a a meritelor adeverate.

Cine sunt acei'a, care suntu chemati, că, în prim'a linia, sa informeze corón'a și sa-si dea parerile asupra meritelor, ce cetățienii statului și-au câștigatu pre terenulu civilu, ori pre acé'a bisericescu? —

Sunt acei'a, ce stau cu densii în cea mai de aprópe atingere, cari controléza intrég'a loru lucrare, — deci cari celu mai bine cunosc carier'a oficiala a loru — „superiorii.“

Amu aflatu de trebuintia că sa permitu aceste dise.

Iera acum'a, — considerându, cumca în vremile

ferintiele suntu la ordinea zilei, se continua că cându nu aru vrea sa se finésca.

Provedintia divina! pare ca iera incepe a-mi siopti în urechi suferintiele fatali și nedreptătirile, ce biseric'a și natiunea româna au avutu a le suportă în seri'a atătoru seculi plini de amaraciune și durere?! Ci destolu, destolu! . . Ah stati, auditi, vrea sa-mi spuna ca si-a aflatu omulu, l'a chiamatu; nu, l'a tramisu; 30 Novembre a sositu, aci me oprescu. „Nu-mi dice mie ca teneru suntu eu, căci câtra toti cari te voiu tramite vei merge, și tóte câte-ti voiu porunci tie vei grâf loru.“ Erem. 1. 7. Missiune înalta, abia posibilă a se privi cu ochii spirituali și implinită cu atâ'a succesu! Au nu e minune! Nu e ce-va providentiale? Alegeru intru adeveru maréti'a atunci cându mai bine se potrivescu cuvintele poetului:

Durch Dorn und Klippen führt der steile Pfad
Zum hohen Gipfel der Unsterblichkeit,
Den keiner sah, wer nicht den Pfad bestieg.

30 Novembre e aci, trei episcopi amu aflatu la stulu Andreiu! Priviti, standu în centru, preste delulu mare la un'a ce erá langedita, și pre pôrt'a de-feru la un'a, ce nu erá și acum este. „Eata amu datu cuvintele mele în gur'a ta; eata te-amu pusu astadi preste némuri, că sa strici și sa risipi, și ierasi se zidesci și sa rasadesci. Erem. 1. 10.

* * *

On. pub., Platone filosofulu între altele multe bune dice. Puriatori de tyrsu (bastonu, toiagu) suntu multi, dara adeverate inspirati putieni. Si eu dicu: Multi suntu Andreiu dara putieni barbati; căci Andreiu barbatu însémna. O dicu căci amu radimu bonu la Horatiu!

Qui studet optatam cursu contingere metam.
Multa tulit fecit que puer, sudasit et alsit.

(Prunculu care s'a nasuitu prin lucru a-si ajunge

mai noue, mai multi preoti gr. ort. din dieces'a româna gr. ort. aradana au fostu decorati cu semne de distinctia, — precum se dice, „pentrú meritele, ce si le-au câștigatu pre terenulu bisericescu,“ dara, — fără ca onor. guvernulu și respective dlu ministru atasiatu câtra persón'a Majestătiei Sele, sa fi cercatu a-si câștigă, dela nemijlocitu competent'a ocărnuire diecesana și, mai cu sêma, dela Episcopulu diecesanu, deslucirile pretinse și deplina convingere asupra adeveratei firi a meritelor distincte; considerându, cumca, prin acést'a procedur'a a sea, onor. guvernulu pre de o parte ignoréza competintia și cerculu de autoritate a ocărnuirei unei diecese, recunoscuta prin lege ca autonoma, de alta parte slăbesce detoritulu sentiementu de respectu și legatura de subordinatiune între subalterni și superiorii lor; în sfersitu — considerându, cumca din o asemenea procedur'a aru urmă forte adese-ori remunerarea celor nedemni, precum s'a intemplat și în casulu de facia, fiindu adeca remunerate — nu „meritele bisericesci,“ luata în poterea cuventului, ci meritele, ce respectivii si-au câștigatu ca „cortesi“ în soldulu partidei din drépt'a, ce sta în contr'a-dicere cu teori'a și scopulu „decorărei,“ „distincțiilor,“ și „remuneratiilor,“ și ce, în locu sa produca zelu și nisuintia spre bine, mai multu va demoralisá.

Tocmai pentru acea mi permitu că sa facu dlui ministru atasiatu câtra persón'a Majestătiei Sele următoarea interpelețiune:

1-în Care au fostu motivele, din care cu ocaziunea decorărei cu semne de distinctie a mai multor preoti gr. ort. din dieces'a româna gr. ort. aradana, — după comunicatulu din „Bud'a-Pesti Köz'öny“, — sub titlulu „meritelor a câștigate pre terenulu bisericescu“, dlu ministru, înainte de tóte, n'a ascultat pre competentulu capu bisericescu și n'a cerutu parerea lui asupra acelor „merite câștigate pre terenulu bisericescu“ ale respectivelor fetie bisericesci remunerate cu distinctie decorative?

2-â Arc dlu ministru de gându, că, în viitoriu, în casurile unor asemenea distingeri, sa urmedie o procedur'a mai corecta, dá — ori bá?

Onorata Casa! Déca acést'a nu este celu dintâiu, este unu raru casu, că dlu ministru atasiatu câtra persón'a Majestătiei Sele sa fia interpeletu: sperediu dara, ca, în decurendu, va bine-voi sa respunda la interpelețiunea ce i-amu facutu.

Me rogu că sa si se comunice.

(Se dispune că sa se comunice ministrului interpeletu.)

tient'a dorita multe a suferitu și a facutu, a asudatu și a rabdatu frigu.)

Sa me mai estindu on. pub. ? Ba nu! nu căci amu aflatu le Cicerone, ca cine va fi atâtu de elocinte a escornă tóte binefacerile din destulu? Nu e lipsa, faptele vorbescu mai expresiv cu cuvintele și acela-si 'mi spune ca: „Ubi rerum testimonia adsunt, nihil opus est verbis (Unde lucrulu da testimoniulu nu e lipsa de cuvinte).“

Si acum potu sa stau căci amu cetitu la Efes. 2. 12. ca eramu într'o vreme fără Christosu, instrainati de petrecerea lui Israelu și strainu de asediamentele fagaduintiei, nadejde neavendu; . . . iera acum de aprópe ne-amu facutu și cetățienii cu sântii.

Dara potu sa stau siguru, netemandu-me cu voiu ceea, căci temel'a cea tare a lui Ddieu sta avendu pecetea acést'a: „Cunoscut'au domnulu pre cei ce suntu ai lui“ II. Tim. 2. 19; iera Veith me imbarbatéza dicendu: „Wenn der Starke und Gewaffnete den Vorhof bewacht, so ist alles in Sicherheit.“

Suntemu gat'a; aci me oprescu. În venitoriu nu potu strabate. Suntemu în 30 Novembre. Busulu stului Andreiu e la noi; e în midiloculu nostru; e preste noi. Ah acum nu potu strabate pâna la alu 3. nu la alu sieptele ceriu, că de acolo sa-mi adocu cuvinte și spressioni! Ci amu auditu ca și aceea nu e iertatu omului a le grâf. Pentru aceea ve salutu spre revedere cu Sfetoniu dicendu: Nunc abite laeti, abite locupletes (acum mergeti veseli, mergeti inavutiti) căci „dejă amu aflatu pre celu doritu.“

Sabiu, 29 Nov. 1872.

Gregoriu Pletosu.

B r a s i o v u 28 Novembre 1872. Este un adevărat adesea recitatu, ca înțelegerea face puterea și această stăpânire dreptului.

Nățiunea a cărei fi cauta înțelegerea prezentei respectu și dobândesce realizarea dorințelor și drepturilor sale, iera acolo unde e neînțelegere între fii națiunii, unde-'su scopuri ascunse dorințele disparu, drepturile se perdu și națiunea se desprețuiesc. Franța „națiunea cea mare“ ne-a datu o însemnata învățatură în anii nefericiți, și Germani'a prin înțelegerea membrilor ei asemenea numai în unu înțelesu mai favorabil.

Acăsta pretuită fôia cându strigă congresu și iera congresu tendea și dorea înțelegerea și ea dorea să ajunga acestu scopu adeca alu înțelegerei. —

Inamicii acestei lucră în ascunsu, sapă și înveninau corpulu nationalu împărțindu-lu în partide. După cele ce curgu să vede ca națiunea română e desbinată în partide; cându se cere să fie o tabără se maresc numărul partidelor.

Situațiunea acăstă trebuie schimbata și de aceea sum de parerea ca partid'a, care o reprezintă „Telegrafulu Român“ să fie mai activa, să stăruiescă totu din tôte părțile țerei la ajungerea țintei ce și-a pusu în adunarea din 5—6 Maiu, să stăruiescă realizarea congresului, care e dorința fiicăru românu și care cugetăm și noi ca e uniculu medilocu pentru înțelegere și pentru operatiune de a câștigă drepturile nationali, se înțeleg de sine decă ce-i adunati se voru desbracă de tôte cugetele rezervate, cugete, cari aru semănă cu cele ce s'au desvalitu în Alba-Iulia și în „conferința“ din Blasiu. Înțelegere fără de sinceritate cătra caus'a natională nu se pôte și decă la parere s'aru ajunge aceea aru fi fără de urmări, fără de o durată îndelungă și salutară. Partid'a politica susu-amintita — cum vedu eu, — are necesitate de a avea membri în evidentia. Și spre acăstă e de lipsa :

1. Convingerea politica, care o urmaresc fiicăre membru. Ea să fie descoperita, la comitetulu politicu cercuțulu prin declarare în forma de concluse, care să se înainteze comitetului politicu din Săbiu. Comitetele cercuțali inse să nu rămâna apoi în amortală.

Apoi să se convingă fiicăre membru că balant'a cea cându într'o parte cându în alt'a e unu testimoniu de paupertate politica ca „Retinerea“ dovedesce lipsa de simțiu politicu său slabiciune care face să fie desprețuitu și de ai sei și de contrari; în urma seducerea prin demagogii, prin vorbe late dovedesce simplitatea său naivitatea care da temere, ca mâne poimâne vomu urmări ori ce cimpolu politicu.

2. Partid'a acăstă are lipsa de o disciplină mai severă; — altfelu suntu disciplinati cei de alte principie politice. Multu putemu înveli delu ori-cari contrari și anume din disciplin'a loru din tariea de a stă zidulu în ori ce impregiurări

Ei pentru ori-ce interese parțiali nu se arata în publicu, nu-si păteza membri loru conducatori, ei și i ridică până la ceru și spre acăstă folosescu ori ce ocaziune, ori unde convinu se ingrijescu a fi o majoritate. De aru scapă cui va ori ce naivitate din gura nu se deochia, scurtu se ingrijescu de tôte medilocele să se arate ca au majoritate.

3. Activisti să nu intrerupa activitatea, ei ne intreruptu din tôte cercurile să se arete rezultatele, progresulu în ori ce afacere bună. Prin o activitate energica conformu cărei aru reclamă fie care ceru politicu s'ar vedé dorința națiunii române și atunci congresulu concesu s'aru putea conchemă, înțelegerea după programulu comitetului, publicatu de tôte diarele române s'ar puté realiză, și binele nationalu se va dobândi cu siguranță!

B.

P e s t ' a , in 16 Dec. 1872.

Impărțirea fondurilor scolari gr. or. comune din Bud'a-Pest'a, este — asiă dicendu terminata.

Terminata — asiă dicendu ?

D'a. Nu potemu să ne sprimămu altu-feliu.

Aru fi lungu, și n'aru fi la tempu, a aretă și splică acăstă din firu în peru cu de amenuntulu. Dara vomu spune pre scurtu cele necesari pentru orientare momentana.

Până a nu incepe lucrarea de despartire și împartire, erau cari credeau că, acăsta lucrare pôte să țiene 5—6 zile.

Noi cari din raporturile sumari despre aceste fonduri ni câștigasemu o idee ôresi-care despre sta-

rea și natur'a loru complicata, amu disu indata : 5—6 septemâni — minimum.

Acum'a, după lucrare și esperința de patru luni, dicemu cu pozitivitate : 5—6 luni !

Dara acăstă nu e totulu ; lucrulu mai fatelu e, ca unele cestiuni a fostu preste potința ale descurcă și complană definitivmente !

După nespuse de multe cercetări și delibărări, a trebuitu să se adôpte principiulu, ca comisiunile delegate de ambele părți, în privința cestiunilor dubie, să statorésca învoielu provisorie — numai pentru scopulu de a face posibilu realizarea împărțirii, iera regularea finale a o sustiené corpurilor reprezentative concernati, adeca sinodelor eparchiali române și congresului nationalu serbescu.

Acăsta necesitate usioru o va pricepe fiicăcine, decă va află, că membri serbi nu aveau nici cea mai pucina instructiune în privința casurilor de dubietate ; iera românii avéu numai atât'a, ca împartirea în două are să se marginésca asup'a fondurilor efective și pretensiunilor limpedi. Dara și aci definițiunea mai de aprôpe a lipsitu.

Nu mai până a constată realulu cuprinsului fondurilor și actelor referitoare. și natur'a diferentelor pretensiuni ce se țien de ele, a trebuitu munca erculina de trei luni. Aci dlu J. Janculescu, însărcinatu din partea românilor cu acăsta cercetare, a dezvoltatu o activitate și dexteritate, recunoscute solenelu, protocolarmente de întreaga comisiunea mistă și cu comisariulu ministeriale, și cu întreaga deputatiunea ce până acum a administratu aceste fonduri. Fără de dlu Janculescu, pre lângă inertia domnilor membri comisiunii serbe, nici într'unu anu de zile nu se potea ajunge rezultatiulu de astadi. De aceea noi, nu potemu să dămu o sêma despre acăsta cauza, fără de a ni sprime recunoscinti'a noastră cea mai deplina dlui J. Janculescu.

Și inca un'a nu potemu să nu însemnămu aicea, cumca adeca scrupulii cei multi și mari, mai numai din partea românilor s'au radicat. Pôte că — iera să se intemple, cum s'a mai intemplat, că din unele părți mai pucinu scrupolose, să li se facă — și anume lui Babesiu, iera-si imputatiuni. Ei bine, face-se ; în fine decă sinodele voru vré, ele potu să și renuncia la drepturi : membrii delegati din senulu loru pentru împărțirea acestor fonduri — și-au facutu detorința, și cu buna consciința potu să afirme că au salvatu folose în favorea esmitentilor lor !

Destulu că lucrulu a ajunsu în stadiulu, de deputatiunea ce până acum'a a administratu aceste fonduri, cu diu'a de 1/13 Dec. faptualmente a încetatu a mai esiste.

Tôte procesele verbali și actele său tractatele de împărțire s'au încheiatu și subscrisu inca în 10 Dec. n ; voluminositatea acestor cere inca tempu, până ele tôte să se pôte descrie și subserne ministeriului — în trei esemplare, pentru controla și probare. Ministeriulu de almintrelea nu și-a lasatu decătu o unica cestiune de decisu, și acăstă de cătra serbi, și nu de fondu, ci de securitate.

Cu tôte acestea supunendu că ministeriulu se va substerne caus'a în 8 zile, nu este posibilu a acceptăresolvirea ei în tempu mai scurtu de 5—6 septemâni.

Intr'aceea împărțirea după învoiele dejă este facuta, iera administratiunea se continua prin doi delegati, unul din partea română (Babesiu), altulu din partea serba, (Jerigoglu,) cari sub control'a comisariului ministeriale compun o espositura provisorie și indeplinesc tôte afacerile curinti de încassare și de solvire.

Astu-feliu este de a se înțelegere, cea ce diseram la începutu cumca împărțirea e — asiă dicendu — terminata.

Indata ce încuviințierea ministeriului va fi urmatu, partea română a fondurilor va fi transpusa la dioces'a Aradului. Atuncea și mai vertosu apropiându-ne de sinode, va fi tempulu cându vomu vorbi mai pre largu, mai lamuritu despre amenunttele acestor'a fonduri și a împărțirii lor. —

„Albin'a.“

V a r i e t ă t i .

* * Statistic'a caldarilor celor mai mari în Europ'a din secolulu alu șeptelea până astadi.

În 627, Franța și Germani'a tôte isvôrele au secatu.

În 879, aprôpe de Vorms, în marele ducatu Hes'a-Darmastad, provincie renane lucratori picu morti pre câmpii.

În 1000, reurile și isvôrele Franței secă : pesci putrediescu, se imputiescu și provôca cium'a.

În 1031, pământule să despică, riurile și isvôrele se perdu și Renolu din Alsasi'a secă, precum și o parte a Moselei și Jui la Metiu.

În 1260, la batalia lui Belpa alu ungurilor cu Otocarul regele Boemiloru, soldatii picu morti de radiete ardiatore ale sôrelei.

În 1305 și 1403, Lor'a, Renolu, Sein'a și Danubiulu suntu seci.

În 1520, 1529, 1538 și 1511 caldurile suntu nesuferite.

În 1563 isvôrele seca.

În 1615, 1616 secet'a dominéza în tóta Europ'a.

În 1652 este secet'a cea mai mai despre care-si amintesc Scoti'a.

Transactionile filosofice raportéza că în Iuliu 1655 regimentulu din garda fiindu în marsiu cu regele ce mergea dela Leopole (Lemberg) la Glinani eră o caldura asiă de mare în Poloni'a, că doi-spre-diece soldati au picatu morti.

În 1698 caldura extra-ordinara.

Cei întâiu trei ani ai secolului alu optu-spre-diecelea avura calduri ardiatore.

În 1705 Iulu 18/30 caldur'a fû asiă de mare la Montpellier în Franța, încâtu eră întocmai că acea dela unu cuptoriu de fabrica de sticle ; ôuele se cocéu la sôre.

În 1718 teatrele fora închise la Parisu că o mesura higienica. În cursu de cinci luni nu cadu nici o picatura de plôia ; termometrulu la Parisu aretă 36 grade Reomiar.

În 1743, 1744, 1745 și 1746 verile furu din cele afara caldurése. În 1748 încetă.

În 1751, 1753 termometru aretă 57 și 58 grade.

În 1754, 1760, 1769, 1778 și 1779 veri ardiatore.

În 1779 Novembre 17/29 la Bologni'a după unu cutremuru de pamentu, caldur'a spriginita de unu ventu despre média-di-resaritu, ajunse asiă de tare încâtu aerulu d'abiă se potea respiră.

În 1800 caldura nemesurata.

În 1802 la Parisu fû cea mai mare caldura, care se potu observă dela descoperirea termometrului.

În 1811 1818, 1823 calduri fôrte mari.

În 1830 la Parisu în 27, 28, 29 Iuliu furu calduri despre care lumea 'si amintesc inca.

În 1835 calduri ardiatore.

1846 la Parisu s'a vedintu 50 grade de caldura a umbra, și aprôpe la 56 grade sôre, unda nu bâtea vantulu.

În 1848 în Iuniu calduri mari.

În 1856 vera ardiatore.

În 1860 calduri mari.

În 1872 Europ'a, Americ'a și totu globulu întregu fû espuse unei calduri teribile. Mai multi ômeni au picatu morti sub caldur'a cea ardiatore ; câmpiele furu arse. Românii a simțitu puterea acestui elementu ardiatoriu. „N. Curieru.“

* * Unu patu de aur. Unu cronnicaru din Parisu asigură că vicerele Egyptului a comandatu de mai multu timpu la unul din cei mai renumiti giuvaergei din Capitala Franței unu patu de auru ce voeste a'lu dá ca daru de nunta fiului său, și care acumu este aprôpe să fie terminatu.

Acăstă mobilă se dice că costa modestă suma de două milioane franci.

* * Unu tablou despre pozițiunea D-lui T h i e r s facia cu partitele. Domnulu T h i e r s, vorbindu cu ducele d'Audiffret, deputatu monarchistu, despre pozițiunea sea facia cu partitele în Franța, i dise :

— Ai vedintu d-tea, conte, cum se pogóra papagaiulu după arbore în jos.

— Nu, response ducele, surprinsu.

— Sa-ti spunu eu : Papagaiulu cându vreu să se cobore după arbore, se țiene cu cioculu de o cracă, iera cu piciorule cauta a se prinde de alt'a mai la vale. Nici odata nu scapa cracă ce o țiene cu cioculu până ce nu prinde bine pre cel'alaltu cu ghiarele. Cum vrei d-tea că unu guvern, să fie altu-feliu cându elu sta între mai multe partite pre care trebuit să se resemne pre rendu ? Ti repetu : între amicii d-tele și mine exista numai nisce neînțelegeri. Dumnedieu să me ferésca de a vorbi reu de densii ; ei suntu ômeni escelenti, dara nu prea au esperința.“